

Parti program

för Vänsterpartiet kommunisterna

Antaget på 23:e partikongressen
26—29 oktober 1972

Reviderat av den 26:e partikongressen
20—24 november 1981

och av den 27:e partikongressen
2—6 januari 1985

Allmänna grundsatser

(1)

I strid mot nöd och förtryck formar folken sitt liv och sin framtid. Människors arbete har omvandlat naturen, utvecklat redskap och verktyg, skapat nya idéer, teknik och vetenskap. Förtryckta samhällsklasser har i kamp störtat sina herrar, raserat gamla utlevade samhällssystem och byggt nya, mer utvecklingsdugliga.

(2)

Under kapitalismen skapades det moderna industrisamhället i vårt land. Kapitalets maskiner och fabriker slog ut hantverkare och småproducenter. Landsbygdens fattiga — småbönder, torpare, backstugusittare — drevs till gruvorna, bruken och städerna. Där formades lönarbetarklassen, den klass som säljer sin arbetskraft, och som producerar lön åt sig själv och profit åt kapitalets ägare. Där organiserades motståndet mot den kapitalistiska utsugningen. Där skärptes konflikten mellan kapital och arbete.

Med kapitalismen har produktionen omvandlats, tekniken utvecklats och ar-

betsproduktiviteten stigit. Men klyftan mellan kapital och arbete vidgas. De lönarbetandes skara växer, småföretagare och bönder proletariseras. Kapital och makt koncentreras till monopolkapital och storfinans. Utsugningen blir världsomspännande. Imperialismen trampar demokratin och folkens nationella självbestämmanderätt under fötterna. Kriser och krig är monopolkapitalismens ständiga följeslagare.

Kvinnor har haft en underordnad ställning i alla kända samhällen. Under kapitalismen har kvinnors underordning fått sin specifika form genom att det skett en uppdelning mellan varuproduktion för en marknad och arbetskraftsreproduktion i hemmen. Denna uppdelning är en ny form av arbetsdelning mellan kvinnor och män där kvinnors underordning kvarstår. De klass- och könsbestämda maktstrukturerna har vävts samman och förstärker varandra.

(3)

Socialismen framgår med nödvändighet ur kapitalismens motsättningar. Den är folkets lösning. Storfinansens värde bryts. Den kapitalistiska privategendomen avskaffas: fabriker, maskiner och naturrikedomar blir folkets egendom. Grunden läggs för verklig demokrati, för folkets makt över produktion och samhällsutveckling. Förutsättningarna skapas för klassernas avskaffande, för jämlikhet mellan människor.

Vägen till socialismen är klasskampens

väg. Kapitalismen kan inte önskas bort, den måste störtas. Den kapitalistiska statens byråkrati och våldsmaskineri måste besegras och avskaffas. En ny stat formas till folkets och socialismens försvar. Den socialistiska revolutionen kan inte genomföras av partier eller ledare. Den kräver hela kraften hos arbetarklassens och folkets flertal.

(4)

Vänsterpartiet kommunisterna är en del av den svenska arbetarrörelsen. Det växte fram i arbetarklassens kamp.

Partiet förpliktar sig att delta i och utveckla varje rörelse, som befordrar det arbetande folkets intressen. Det bekämpar varje inskränkning i och slåss för varje utvidgning av folkets demokratiska rättigheter: nationell självbestämmanderätt; rätt att med allmän och lika rösträtt välja folkrepresentation: riksdag och kommunala församlingar; rätt för folkrepresentanterna att till- och avsätta regering och styrelser; organisations-, mötes- och demonstrationsfrihet samt strejkrätt; åsikts- och trosfrihet; yttrande- och tryckfrihet.

Partiets huvuduppgift är att ständigt förena rörelsen bland det arbetande folket med socialismen. Dess grundval är den vetenskapliga socialismen, Marx' och Lenins revolutionära teori. Det söker tillämpa denna teori, utveckla den och sammansmälta den med den svenska arbetarklassens kamp.

Partiet strävar efter att i sina led organisera alla dem som vill verka för ett socialistiskt Sverige. Dess mål är att arbetarklassens och folkets kamp, vägled av den revolutionära socialismens idéer, skall leda till seger över kapitalismen och till ett klasslöst samhälle.

(5)

Kampen mot imperialismen omfattar hela världen. Folken i andra länder, som kämpar för frihet, demokrati, socialism och fred, är vårt folks bundsförvanter.

Imperialismen bedriver folkmord och hotar med kärnvapenkrig. Alla folks rätt till ett liv i fred måste försvaras genom en aktiv fredskamp. En politik för fred måste grundas på respekt för nationell självbestämmanderätt, på icke-inblandning i suveräna staters inre angelägenheter och på staternas ömsesidiga förpliktelser att inte tillgripa krig som medel att lösa mellanstatliga problem. En sådan politik riktar sig mot imperialismen och isolerar den.

På en växande del av jorden bygger folken nu socialistiska samhällsförhållanden. Huvudmotsättningen i världen är motsättningen mellan socialism och kapitalism. Den proletära internationalismen förenar arbetarklassens och folkets kamp i olika länder mot kapitalismens förtryck och för socialismen.

Imperialism och socialism

(6)

Kapitalism är produktion av mervärde genom utsugning av arbetarklassen. Mervärdet är källan till kapitalistklassens profit och källan till dess rikedom. Kapitalisterna söker med olika medel att öka utsugningen av arbetarna för att öka sina profiter. Varje kapitalist måste öka sitt kapital för att överleva i konkurrenskampen med andra kapitalister. Det kapital, som skapats genom arbetarens arbete, förtrycker arbetaren, ruinerar småföretagarna och skapar en reservarmé av arbetslösa. Storproduktionen segrar och det skapas en monopolställning för de största kapitalisterna. Själva produktionen blir alltmer samhällelig: hundratusen och miljoner arbetare sammanförs i storföretag och näringsgrenar som blir alltmera beroende av varandra. Men en handfull kapitalister tillägnar sig produkten av det gemensamma arbetet, och varje kapitalist jagar efter högsta möjliga profit. Anarkin i den kapitalistiska ekonomin växer, kriserna, den vilda jakten efter marknader och osäkerheten i folkens existens ökas. Koncentrationen av produktion och kapital har lett fram till monopol.

Kapitalismen har gått in i sitt monopolkapitalistiska och imperialistiska stadium.

(7)

I sin jakt efter växande profiter har monopolkapitalet sökt sig ut över det egna landets gränser. Det har slagit under sig råvarukällor och marknader världen över. Med politiskt och militärt våld har stater banat väg för storbolagens internationella expansion. Länder har erövrats. Hela världsdelar har hållits nere i olika former av kolonialt beroende. Deras naturtillgångar och arbetskraft har plundrats. Folken har lemlästats och förtryckts.

Imperialismen har redan två gånger kastat ut folken i förhärjande världskrig. Den försvarar sitt herravälde över länder och folk med våld och massförintelse. Produktivkrafterna — det skapande arbetet och tekniken — förslavas under monopolkapitalets profitintressen. Därmed angrips grundläggande villkor för människans existens.

Kapital från olika monopolkapitalistiska länder flätas samman i internationella jättebolag och truster. Överstatliga organ bildas för att bryta ner folkens nationella självbestämmanderätt och stärka storfinsansens maktställning. De kapitalistiska monopolerna delar sinsemellan upp vad de kan komma över av världens rikedomar. Samtidigt för de en förbittrad kamp inbördes om råvaror och marknader.

USA är idag imperialismens centrum och

den amerikanska militärmakten dess beväpnade världspolis. USA:s härskarställning är inte oomstridd. Andra kapitalistiska stater och maktblock framträder som rivaler och söker stärka sin ställning. Men mot folkens frihetskamp och mot socialismen har de imperialistiska staterna i grunden gemensamma intressen.

(8)

Sverige är en liten men hungrig imperialistisk stat. För att öka sina profiter jagar de svenska storbolagen efter en större del av världsmarknaden. De exporterar kapital och flyttar fabriker och produktion till andra länder. Svenskt kapital sammanflätas med kapital från andra imperialistiska länder. Svensk och utländsk storfinsans går samman för att gemensamt plundra folken i Västeuropa, Asien, Afrika och Amerika. Värden som svenska arbetare skapat används för att utsuga andra folk. Med profiterna av denna utsugning söker den svenska storfinsansen i sin tur att stärka kapitalismens ställning i Sverige.

Den svenska staten understödjer storfinsansens operationer i utlandet med exportkrediter och investeringsgarantier. Den inbjuder utländskt kapital att etablera sig i Sverige. Den uppmuntrar och tar själv del i sammanflätningen mellan svensk och utländsk storfinsans. Den stöder det imperialistiska valutasystemet. Genom att delta i Världsbanken och liknande sammanslutningar bidrar den till att stärka imperialis-

men. I sin strävan att offra Sverige åt EG, monopolens nyordning av Europa, deltar den i storfinansens attacker mot det svenska folkets nationella självbestämmanderätt.

(9)

Genom folkens kamp har de gamla kolonialsystemen brutits sönder. Imperialismens positioner har försvagats. Men en rad länder är alltjämt kolonier. Stora delar av Latinamerika och Afrika är kolonialt beroende. De ledande imperialistiska staterna liksom regionala blockbildningar av typ EG utövar sitt förtryck av andra folk i gamla och nya former, med öppet eller förtäckt våld. Imperialismen brandskattar naturrikedomarna och förhindrar ekonomisk, social och kulturell utveckling. Den påtvingar folken i de beroende länderna den dubbla bördan av inhemska parasiter och utländsk utplundring.

Mot detta förtryck står de nationella och sociala befrielseörelserna. I olika former av kamp söker de befria sina länder för att skapa nationell självbestämmanderätt och en oavhängig ekonomi, för att bekämpa fattigdom och analfabetism. De inhemska klassmotsättningarna blottläggs under kampen, och sociala omvälvningar ställs på dagordningen.

Folken i de kolonialt beroende länderna och arbetarklassen i de imperialistiska länderna blir bundsförvanter. De bekämpar båda imperialismen. Förtryckta klassers

och underkuvade nationers kamp tvinnas samman.

(10)

Imperialismen är de segrande socialistiska revolutionernas epok. Pariskommunardernas resning år 1871 slogs ned. Men i oktoberrevolutionen 1917 tog arbetarna och bönderna makten i Ryssland. Fascismen sökte krossa sovjetmakten. Men efter det andra världskriget förlorade kapitalismen ytterligare mark i Europa. År 1949 segrade folkrevolutionen i Kina och de imperialistiska inkräktarna fördrevs. I dag har en tredjedel av jordens befolkning slagit in på socialismens väg. Den världshistoriska övergången från kapitalism till socialism har påbörjats och fortgår. Den kan inte längre hejdas.

I strid mot imperialismen har socialismen utvecklats. Socialismen skapar förutsättningar för fred och betyder frihet från utsugning. Produktivkrafterna ställs i folkets tjänst. Industriella revolutioner genomförs. En snabb ekonomisk utveckling övervinner historiskt nedärvd fattigdom. Social och kulturell omvandling frigör folkens krafter.

Socialismens segrar har brutit upp och försvagat det kapitalistiska världssystemet. Imperialismen är ännu långt ifrån besegrad. Men mot de imperialistiska makterna står idag socialismens stater. De har förpliktelsen att visa vägen till fred och tjäna som stödjepunkter för de nationella och sociala befrielseörelserna.

(11)

Imperialismens valspråk är att söndra och härskas. Den kränker hänsynslöst nationernas rättigheter. Samtidigt underblåser den nationalismen. Den spelar ut arbetarna i olika länder mot varandra. Den piskar fram rashat och utlänningsförakt. Den utnyttjar de nationella motsättningarna för att försvaga sina motståndare.

Folken i olika länder har olika historiska betingelser och erfarenheter, olika kulturtraditioner, särpräglade nationella intressen. Ur sådana skillnader växer meningskiljaktigheter och motsättningar fram. Socialismen kan lösa sådana motsättningar. Men det kan endast ske genom att nationella skillnader erkänns och respekteras, genom att självständighet och likaberättigande hävdas, genom uppriktiga diskussioner och strävan till enighet. I annat fall fördjupas de nationella motsättningarna och leder till splittring.

Den revolutionära rörelsens vapen mot nationalism och chauvinism är den proletära internationalismen. De arbetande i alla länder har gentemot kapitalism och imperialism samma grundläggande klassintressen. Kampen på arbetsplatserna kräver aktionsenhet mellan de svenska och utländska arbetarna. De internationella monopolen måste mötas med organiserat motstånd av de arbetande i olika länder. Det är den proletära internationalismens uppgift att förena de arbetande av alla nationaliteter till solidarisk strid mot den kapitalistiska ut-

sugningen för socialismens seger i hela världen.

Den proletära internationalismen respekterar och försvarar varje folks nationella självbestämmanderätt. Den förenar patriotism med internationell solidaritet. Den sammanfogar folkens kamp för berättigade nationella krav till en anti-imperialistisk enhetsfront. Den sammansvetsar den socialistiska revolutionens förkämpar till enad världsrörelse.

Det monopolkapitalistiska Sverige

(12)

I dagens Sverige gäller kapitalismens utvecklingslagar. Produktion och kapital koncentreras. Storföretagen blir alltmera dominerande. För att behärska marknaden samverkar företagen i branschorganisationer och karteller. Sammanslagning av företag skapar ensamförsäljare och truster på allt flera områden. Monopol i olika former är numera förhärskande inom det svenska näringslivet. Den fria konkurrensen har ersatts av kamp mellan monopolen.

Koncentration och monopolbildning försiggår även inom bankväsendet. De stora affärsbankerna har blivit finanskapitalistiska maktcentra som sammansmält bankkapital och industrikapital. Till dem är knutna de största privata försäkringskoncernerna, de största investmentbolagen och merparten av de stora industriföretagen.

Ett fåtal finansfamiljer kontrollerar i sista hand bankmonopol, industrikoncerner och försäkringstruster. De utgör storfinansens kärna.

(13)

Koncentrationen av kapitalet motsvaras av en kraftig tillväxt av antalet lönarbetare. Dessa omfattar nu en majoritet av folket. Till arbetarklassen, vars ursprung och kärna utgörs av arbetarna inom industri, byggnadsverksamhet och transport, måste nu räknas flertalet av övriga löneanställda: de stora grupperna av lägre tjänstemän, kontorister, handelsanställda och vårdarbetande. Om andra grupper såsom tekniker, lärare, kultur- och socialarbetare gäller, att förändringarna i deras ställning och villkor för dem närmare arbetarklassen.

Den grundläggande motsättningen i det kapitalistiska samhället är den mellan kapital och arbete, mellan kapitalistklass och arbetarklass. Även mellan olika skikt av företagare finns motsättningar, framför allt mellan storfinansen och de mindre företagsägarna. Genom sin monopolmakt inom produktion, handel och kreditväsen utplundrar storfinansen alla andra grupper och klasser — lönarbetande, självständiga yrkesutövare, småföretagare, bönder.

(14)

Produktionen styrs av monopolkapitalets profitkrav. Teknologin utnyttjas mot de arbetande: arbetsmiljön försämras, arbetstempot drivs upp, förslitningen av arbetskraften ökar. Många grundläggande behov

förblir otillfredsställda. Samtidigt sväller den vinstgivande produktionen av sådana varor som inte behövs eller skulle kunna undvaras, som skadar, förstör och förgiftar. För kapitalet är det lönsamt att offra oersättliga naturvärden, knappa energitillgångar, kollektiva nyttigheter, mänsklig miljö och odling. För den monopolkapitalistiska ekonomin är improduktiva statsutgifter ett livsvillkor. Den militära upprustningen slukar omätliga resurser av arbete och material, teknik och forskning, den urholkar penningvärdet, den äventyrar de demokratiska rättigheterna och den hotar freden.

Det kapitalistiska klassamhället består på alla områden. Fördelningen av inkomster under detta system sker på grundval av kapitalets äganderätt till produktionsmedlen. Koncentrationen av kapital är samtidigt en koncentration av förmögenheter till ett litet skikt av stora förmögenhetsägare.

Under tider av högkonjunktur och stigande produktion har arbetarklassen förmått pressa upp sina löner, men kapitalisternas profit har ökat ännu mera.

Tron på en fortgående utjämning mellan klasserna under kapitalismen är en illusion. Klyftorna i fördelningen av förmögenheter och inkomster vidgas. Ett stort skikt av lågavlönade och utstötta är den rika överklassens motpol. Reservarmén av helt eller delvis arbetslösa får nya tillskott genom kapitalets koncentrationspolitik och utstampning av arbetare ur produktionsprocessen.

Under kapitalismens utveckling har den könsliga arbetsdelningen kommit att prägl

också kvinnors och mäns lönearbete. Arbetsmarknaden är tudelad: Män lönearbetar i huvudsak inom den varuproducerande sektorn, kvinnor lönearbetar i stor utsträckning inom den offentliga omsorgen som är en förlängning av hemarbetet. Allt fler kvinnor har kommit ut på arbetsmarknaden, men eftersom kvinnor fortfarande har huvudansvaret för hemarbete och barn tvingas de lönearbetande kvinnorna finna lösningar för att kombinera hemarbete och lönearbete. Många kvinnor arbetar därför deltid. Kvinnor utför en större del av det samlade arbetet (betalt och obetalt), men fortfarande är många kvinnor beroende av någon annan för sin försörjning.

Den könsbestämda maktstrukturen där män dominerar över kvinnor skapar också en ideologi som förstärker kvinnors underordnade ställning i samhället. Den kommer tydligt till uttryck i reklam och massmedier.

(15)

Staten har i varje samhälle som grundläggande uppgift att befästa den rådande ekonomiska ordningen och den härskande klassens makt. Staten är alltid en klassmakt. Den svenska statsmakten har som sin grundval den kapitalistiska ekonomin. Den upprätthåller borgarklassens herravälde över arbetarklassen och folkflertalet genom att inpränta de härskandes ideologi, genom lagstiftning och domstolar, genom direkt våld av polis och militär. I kamp mot för-

tryck och exploatering möter arbetarklassen statsmaktens dolda eller öppna våld.

(16)

Folkmajoriteten har i politisk kamp vunnit betydelsefulla demokratiska rättigheter. Dessa måste försvaras och utvidgas. De inskränks av de kapitalistiska ägande- och maktförhållandena. Den härskande klassen försöker urholka dem. Riksdagens och andra valda organs inflytande begränsas av kapitalvälde och byråkrati. Folkvälde är inte möjligt så länge en liten del av befolkningen äger och kontrollerar de avgörande produktionsmedlen.

(17)

Med monopolkapitalismens utveckling får staten nya och vidgade uppgifter. Beroendet mellan olika delar av ekonomin har blivit större och systemet allt känsligare. De ekonomiska och sociala motsättningarna skärps. Kriserna tenderar att fördjupas. Staten engageras alltmera i monopolkapitalets försök att överbrygga motsättningarna och dämpa kriserna. Den medverkar direkt i koncentrationsprocessen. Kreditpolitik, planering, arbetsmarknadspolitik underordnas kapitalets krav. Undervisning och forskning skräddarsys i samma syfte. Statens ekonomiska stödpolitik åt monopolkapitalet utökas kraftigt. Statligt och privat kapital blandas. Samarbetsorgan och nät av politiska överenskommelser ut-

vecklas mellan stat och storfinans, vars företrädare får direkt inflytande över statsapparaten. Kapitalismen har blivit statsmonopolisk.

(18)

I den statsmonopoliska kapitalismen blir organiserad samverkan mellan statsapparaten, storkapitalet och organisationslivets byråkratier det vanliga mönstret. Ledarskiktet i de stora intresseorganisationerna knyts till statsbyråkratin. Statsmakten söker utnyttja den fackliga rörelsen och andra intresseorganisationer som sin förlängda arm. Organisationernas handlingsmöjligheter binds genom överenskommelser träffade över medlemmarnas huvuden. Staten organiserar klassarbetet: korporativa drag framträder.

Utvecklingen av den statsmonopoliska kapitalismen i Sverige har fått bestämda drag genom reformismens starka ställning. Socialdemokratisk politik har medfört ett allt längre gående klassarbete.

Reformismen hyllar illusionen om att kapitalismen kan reformeras till socialism. Nu odlar socialdemokratins ledning illusionen att få en stabil och organiserad kapitalism att reformera i. Därför kommer den alltmera i motsättning till de socialdemokrater som är motståndare till klassarbetet och hävdar en socialistisk uppfattning.

Motsättningen mellan kapital och arbete skärps. Den ständiga dragkampen mellan lön och profit hårdnar. I oupphörlig kamp för en högre arbetslön, en fastare grundval för den materiella existensen, växer medvetandet hos de lönarbetande om styrkan i solidarisk sammanhållning mot den gemensamma motståndaren. I den dagliga kampen är det naturligt att arbetarna — kommunister, socialdemokrater och partilösa — uppträder på gemensam front.

Monopolkapitalismen framtvingar en förrening av lönekampen med kampen mot de ständiga pris- och hyresstegringarna och mot miljöförstörelsen. Konsumenter förenas i försvar mot prisuppskörtningen. Hyresgäster samlas i motstånd mot hyresutplundringen och i kamp för allas rätt till en god bostad. Nya opinionsgrupper framträder i kamp mot miljöförstörelsen. Bland arbetarna växer ur konkreta kamperfarenheter medvetandet om att arbetsmiljön är en fråga om makten över arbetsplatserna.

Politiska reformkrav riktas mot den borgerliga staten, dess lagstiftning och beskattning. Skatteutplundringen bekämpas. De arbetslösa kräver rätt till arbete. Motståndet växer mot statens tvångslagar. En rörelse formas mot avfolkning och tvångsflyttning. Kampen för politiska reformer förankras i folkopinionen, utvecklas i den utomparlamentariska rörelsen och förs fram i riksdag och kommunala församlingar. Den avslöjar de borgerliga partiernas

roll, likaväl som reformismens illusioner och blottlägger de verkliga motsättningarna i samhället. Dess resultat stärker medvetandet om att kamp lönar sig.

I dagens Sverige står striden främst mellan de lönarbetandes stora flertal och storfinansens. På det ekonomiska området kämpas om fördelningen. Den politiska kampen riktar sig mot kapitalets makt och mot staten som redskap för storfinansens politiska maktutövning. Den innefattar också kamp mot imperialism och för nationell självbestämmanderätt och andra demokratiska rättigheter. Den borgerliga ideologin utmanas av folkets erfarenheter, av progressiva idéer inom politik, kultur och undervisning och av den vetenskapliga socialismen.

Så utvecklas och skärps klasskampen. Kapitalismen kan aldrig göras stabil. På arbetsplatser, i bostadsområden, bland folkrörelsernas medlemmar, hos ungdomen växer tilltron till den egna styrkan och insikten om den organiserade stridens nödvändighet. Strejker och andra kampformer avslöjar klassarbetspolitikens bankrutt.

Vägen till socialismen

(20)

Kapitalismen har utvecklat de objektiva betingelserna för sitt eget avskaffande. Kri- serna och de imperialistiska krigen avslöjar att det kapitalistiska systemet hör hemma på den historiska utvecklingens avskrädes- hög. Men kapitalismen upphäver inte sig själv. Endast genom de förtryckta klasser- nas kamp kan kapitalismen krossas.

Den statsmonopolistiska kapitalismens utveckling framtvingar en förening av den ekonomiska kampen med politisk kamp. Genom koncentrationen av kapital kon- centreras också politisk makt i storfinan- sens händer. Denna makt utnyttjas i sin tur för att garantera höga och stabila profiler. Kapitalismens egen utveckling blottar där- med de grundläggande maktfrågorna i samhället. Fördelningsproblemen visar sig gälla frågan om makten över produktions- resurserna. Folkets intressefrågor kräver kamp för politisk makt.

Det arbetande folkets kamp mot storfi- nansen leder ibland till segrar, ibland till nederlag. Varje resultat som arbetarklassen uppnår är hotat. Reformen urholkas. De demokratiska rättigheterna angrips. Lev-

nadsnivån underkrävs genom ökad utsvelt- ning, prisstegringar och miljöförstöring. Under de regelbundet återkommande kri- serna går kapitalet till offensiv. Med sta- tens hjälp övervältras krisens bördor på de lönarbetande.

Storfinansens makt måste brytas för att folkets grundläggande krav ska kunna till- godoses. På de socialistiskt medvetna kraf- terna vilar uppgiften att ge kampen dess mål och inriktning.

(21)

Arbetsplatserna är den ekonomiska och po- litiska kampens viktigaste frontavsnitt. Där är kapitalets förtryck mest påtagligt och di- rekt. Det förbinds med ständiga försök att splittra de arbetande. Vissa grupper gynnas av särskilda löneformer och förmåner. Ut- ländska arbetare importeras och många drivs ned i ett underskikt. Äldre stampas ut ur produktionen. Kvinnor hänvisas till sämre betalda arbeten.

Men arbetare och tjänstemän, svenska och utländska arbetare, män och kvinnor, äldre och yngre, drabbas alla av den kapita- listiska utsugningen, av arbetsköparnas makt, av otryggheten i anställningen och av försämrade arbetsförhållanden. Gemen- sam kamp för högre löner på profiternas bekostnad omintetgör kapitalisternas splittringsförsök. I strid mot arbetsköpar- nas envælde på arbetsplatserna och för makt åt de anställda enas de lönarbetande på en klassmässig grundval. En enad arbe-

tarklass utgör huvudstyrkan i kampen för en ny politisk makt.

(22)

Organisationerna — arbetarnas och tjänstemännens fackliga rörelser, hyresgäströrelsen, kooperationen — smiddes som vapen i folkets kamp för bättre villkor. I insikt om den organiserade kampens nödvändighet har medlemmarna utvecklat och stärkt dem. På det lokala planet bärs de upp av arbetarrörelsens kadrer i deras dagliga verksamhet. De verkar i anknytning till de arbetandes omedelbara behov och intressen och präglas av den ständigt pågående klasskampen.

Monopolkapitalet och dess stat söker vrida dessa vapen ur de arbetandes händer. Reformistisk klassarbetspolitik binder organisationerna i ett samarbete med stat och storfinans. Den leder till splittring och passivisering av medlemmarna. Ledningen förskansar sig bakom en byråkratisk organisationsapparat, som i avgörande situationer slår mot medlemmarnas intressen.

Den fackliga kampen utvecklas i strid mot kapitalet och mot staten som redskap för kapitalets politiska makt. Den kräver stridsberedda organisationer, som mobiliserar medlemmarnas gemensamma styrka.

En stridbar facklig politik enar fackföreningsrörelsens medlemmar. I och för förverkligandet av en sådan politik kan de med gemensamma krafter övervinna klassarbetet och byråkratin i sina organisa-

tioner, återställa folkrörelsedemokratin och medlemmarnas rättigheter och göra fackföreningarna till de arbetandes kamporganisationer. Då kommer fackföreningsrörelsen att i konsekvens med sin kamp åter resa kravet på utsugningens avskaffande. Därmed tas ett avgörande steg i utvecklat av basen för en revolutionär politik.

(23)

Med den revolutionära teorins, den vetenskapliga socialismens hjälp kan de objektiva betingelserna för arbetarklassens frigörelse klargöras. Det är partiets uppgift att på denna grundval anvisa den politik, som avslöjar borgerlig ideologi, enar arbetarklassen och dess bundsförvanter, och isolerar dess huvudmotståndare, storfinansens. Partiet söker samverka med alla krafter som strävar efter dessa mål. Det sker i enlighet med principen om självständighet och respekt för olika uppfattningar.

Folkets grundläggande intressen strider mot och kräver ingrepp i monopolkapitalismens makt- och egendomsförhållanden. De arbetande fordrar makt över sina arbetsplatser. De arbetslösa begär arbete. Kvinnorna reser sig mot det dubbla förtrycket. Folket i glesbygdslänen kämpar för statliga basindustrier och för ekonomisk utveckling i sin hembygd. Människor ur olika samhällsgrupper enas i försvar mot profitjaktens ödeläggelser av miljö, hälsa och livsvillkor och kräver en produktion för folkets behov. Den politiska kampen binder

samman olika sidor av arbetarklassens och folkets kamp till ett gemensamt angrepp mot storfinansens makt. Progressiva politiska partier och rörelser, folkorganisationer, aktionsgrupper, freds- och solidaritetsrörelser sammansluts till en front mot storfinansens.

I denna front utvecklas enigheten inom arbetarklassens egna led liksom samverkän mellan arbetarklassen och andra arbetande folkskikt. Kraven på ekonomiska, sociala och politiska förändringar skärps under den demokratiska masskampen. De riktar sig alltmera mot själva samhällssystemet. Socialismens alternativ framstår som en nödvändighet för folkets breda lager.

Genom sina kamperfarenheter gör de arbetande denna politik till sin egen. Kring den samlas folkets flertal. Därmed finns den politiska kraft som ställer en socialistisk samhällsomvandling på dagordningen.

(24)

Storfinansens makt kan brytas endast med stöd av en målmedveten och handlingskraftig folkmajoritet. Vänsterpartiet kommunisterna verkar för att utveckla och befästa denna majoritet genom en allsidig ekonomisk, ideologisk och politisk kamp för folkets intressen. I denna kamp växer basen för en ny politisk makt, vars uttryck är en revolutionär regering.

En sådan regering är ett nödvändigt verktyg i arbetarklassens kamp för att bryta storfinansens välde, oskadliggöra dess

politiska maktinstrument, avskaffa dess ekonomiska makt, och bana väg för folkmakt, för en socialistisk demokrati.

Följande åtgärder krävs:

Den militära byråkratin bryts ner. Krigsmakt och halvmilitär polis ersätts av ett folkförsvar.

Den borgerliga statsbyråkratin avskaffas och ersätts med en förvaltning ansvarig inför folket och av folket valda organ.

Storfinansens egendom i banker, storbolag, mark- och naturrikedomar konfiskeras och blir samhällelig egendom.

Affärsbankerna, de privata försäkringsbolagen, storföretagen och nyckelindustrierna förstatligas för att bilda grundvalen för en folkägd produktion.

Genom en medveten kamp bryts arbetsdelningen mellan kvinnor och män. En förkortning av den dagliga arbetstiden är en nödvändig förutsättning för detta.

En revolutionär regering har att förverkliga folkflertalets vilja. Endast folkets egen aktivitet kan föra den till makten och säkra genomförandet av dess uppgifter.

(25)

Det borgerliga samhällets maktcentrum har aldrig varit parlamentet. Den avgörande makten, makten över produktionen, ligger hos ett fåtal inför folket oansvariga kapitalägare. Den kapitalistiska staten garanterar kapitalägarnas politiska makt. Under monopolkapitalismen förläggs allt fler maktbefogenheter till instanser, som

undandrar sig demokratisk insyn, kontroll och påverkan. Om borgarklassen för att bevara sin makt inskränker eller avskaffar folkets demokratiska fri- och rättigheter, då är det en uppgift för folkets kamp att återupprätta dem. Försvaret av folkets demokratiska fri- och rättigheter och kampen för demokrati är en oskiljaktig del av kampen för folkmakt och ett nödvändigt led i den socialistiska samhällsomvandlingen.

Det ligger i arbetarklassens och folkflertalets intresse att genomföra den socialistiska samhällsomvandlingen på fredlig väg, utan väpnad kamp eller inbördeskrig. Men den härskande klassen försvarar sina privilegier med alla tillgängliga medel och ger icke upp dem frivilligt. Styrkeförhållandena i klasskampen avgör om storfianansen kan tvingas acceptera en avveckling av dess politiska och ekonomiska makt utan väpnat motstånd.

En revolutionär regering kommer att stödjas av en majoritet i riksdagen såsom ett av uttrycken för den målmedvetna och handlingskraftiga folkmajoritet som en sådan regering baserar sig på. Den försvarar med all makt folkets erövrade rättigheter mot borgarklassens försök att tillintetgöra dem. Revolutionen förverkligar demokratin genom att de ge avgörande maktbefogenheterna åt av folket valda och inför folket ansvariga organ. När makten över produktionen befinner sig i dessa organs händer, då har grunden för folkmakt lagts i vårt land.

Det socialistiska samhället

(26)

Den socialistiska samhällsomvandlingen framgår ur kapitalismens motsättningar och folkets kamp. En revolutionär regering, en ny statsmakt kontrollerad av arbetarklassen och folket samt överförandet av de avgörande produktionsmedlen i folkets ägo utgör nödvändiga grundstenar för socialismen. Men skapandet av socialistiska samhällsförhållanden kräver en fortsatt folklig aktivitet och kamp på alla nivåer av samhällslivet.

Socialismens utveckling betingas till en del av förhållanden som växlar från land till land. Dit hör industrialiseringsgrad, klassförhållanden, ideologiska och politiska traditioner. Socialismens uppbyggnad i Sverige måste utgå från de förhållanden som råder här.

(27)

Den nya statsmakten skyddar och främjar socialismens utveckling. Den förankras i folket och medför en genomgripande demokratisering av hela samhällslivet. Detta

stärker dess värnkraft mot yttre hot. Det gör också en utrikespolitik, grundad på den proletära internationalismens principer.

Den centrala folkrepresentationen, riksdagen, som tillsätts i allmänna, fria och direkta val med lika rösträtt, blir statsmaktens ledande organ. Den ställs under väljarnas omedelbara och ständiga kontroll. Dess inflytande beskärs och förvrängs inte längre av kapitalistiska förhållanden.

Folkliga organ utövar bestämmanderätt över arbetsplatser, stadsdelar och lokala områden, inbegripet dessas försvars- och ordningsmakt. Dessa organ bildar en stomme i den socialistiska demokratin. De deltar också i förberedande av centrala beslut och ansvarar för deras verkställighet. De sprider samhällsarbetet bland folket.

De hemliga beslutsprocesserna avskaffas. En bred offentlig diskussion utvecklas.

De materiella förutsättningarna skapas för ett fullt utnyttjande av de demokratiska fri- och rättigheterna.

Statens auktoritet över det egna folket ersätts gradvis med folkets omedelbara deltagande i och ansvar för statsfunktionerna.

(28)

Den socialistiska ekonomin byggs upp planmässigt och medvetet. Den hushållar strängt med arbete, energi och naturtillgångar. Den ställer i främsta rummet tillfredsställandet av allas grundläggande be-

hov. Den ekonomiska planeringen underordnas syftet att utveckla och stärka de socialistiska samhällsförhållandena. Kapitalismens jakt efter konsumenter ersätts av verklig frihet för människorna att välja mellan goda produkter. Folkets behov vägleder produktionen. Rovdriften med människor och natur upphör.

Kapitalismens geografiska och näringsmässiga snedlokalisering bryts. Massornas kunnande och talang mobiliseras. Teknik och forskning frigörs från profithushållningens krav. Arbetets produktivitet ökar utan att människorna hetsas.

Produktivkrafterna har befriats från sina kapitalistiska band. Detta är förutsättningen för att den under kapitalismen delvis förstörda livsmiljön skall återställas och förbättras. Folket garanteras ett i verklig mening rikt liv som grundval för vars och ens allsidiga och fria utveckling.

Allas rätt till meningsfullt arbete förverkligas. En genomgripande inkomstutjämning genomförs. Folkets behov styr utformningen av boendeformer och boendemiljö.

Arbetsdelningen mellan könen bryts. Människors liv måste inrymma arbete både inom och utom hemmet och omsorg om andra. Bostäder, barnomsorg och omsorgen om äldre utformas utifrån de behov som finns och genom större deltagande från dem som berörs. Både kapitalismen och den könsbestämda maktstrukturen måste brytas ner för att vi skall nå människans frigörelse.

(29)

Folket formar fritt sina politiska och fackliga organisationer. Det socialistiska uppbyggnadsarbetet kräver åsikts- och organisationsfrihet. Ingen organisations medlemmar åtnjuter rättsliga eller ekonomiska fördelar. Folkets aktivitet ansvarar för att politisk byråkratisering och förstening förhindras.

Det kommunistiska partiets uppgift efter revolutionen är att vara en drivkraft för socialismens förverkligande och utvecklingen mot kommunism. I fri och öppen diskussion bekämpar partiet reaktionära strävanden och värderingar. Genom sitt exempel och sin skolning förankrar partiet sin politik och socialismen bland massorna. Partiet uppmanar de arbetande att i kritisk granskning ifrågasätta dess auktoritet och korrigera dess misstag. Det förpliktigar sig å sin sida att alltid betrakta erövringen av auktoritet och förtroende bland folket som en ständigt fortgående process.

(30)

Under socialismen finns klassmotsättningar kvar. Staten existerar fortfarande. Men ju mer klasskillnaderna försvinner, desto mindre behövs staten. Den dör gradvis bort som tvångsapparat. Produktivkrafternas befrielse och nyttjande för folkets behov

ökar oerhört den samhälleliga rikedomen. Fördelningen grundas alltmåra i människornas behov. Kulturskapande och produktion, arbete och fritid upphör att vara varandras motsättningar. Friheten och jämlikheten förverkligas. Därmed skapas kommunismen.